

TOEZICHT OP DE WMO

Jaarplan 2021 - de invulling van het toezicht op de Wet maatschappelijke ondersteuning (2015) in de gemeenten:

Beemster, Landsmeer, Oostzaan, Purmerend, Waterland en Wormerland

Inhoudsopgave

1. Inleiding	3
2. Calamiteitentoezicht	6
3. Signaalgestuurd toezicht	7
4. Kwaliteitstoezicht	8
5. Tijdslijn	12
6. Begroting	13

INLEIDING

Met de in werking treding van de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 (Wmo) in 2015 kwam ook de wettelijke verplichting voor gemeenten een toezichthoudend ambtenaar aan te wijzen, hierna de toezichthouder, die toeziet op de kwaliteit van de Wmo. De gemeenten Beemster, Landsmeer, Oostzaan, Purmerend, Waterland en Wormerland (hierna te noemen: regio), verantwoordelijk voor de uitvoering van de Wmo, zijn ambtelijk opdrachtgevers van de toezichthouder Wmo.

De regio heeft de toezichtstaak in het najaar van 2019 belegd bij het team Hygiëne & Inspectie van de GGD Amsterdam, een team die ook andere vormen van toezicht binnen het zorgdomein uitvoert:

Elk najaar bepalen de toezichthouder Wmo en regio de invulling van het toezicht voor het daarop volgende jaar. Het jaarplan wordt gepubliceerd op de website van de toezichthouder: www.ggd.amsterdam.nl/toezicht-wmo

Inleiding - Waarom toezicht op de Wmo?

Juridische grondslag voor het toezicht

Het toezicht vindt plaats op grond van de Wmo en de lokale eisen die gesteld worden aan de maatschappelijke ondersteuning. In hoofdstuk 2 van de Wmo is opgenomen dat gemeenten zorg moeten dragen voor de:

Maatschappelijke ondersteuning
Kwaliteit en continuïteit van de voorziening

In hoofdstuk 3 van de Wmo is beschreven wat wordt verstaan onder kwaliteit, namelijk dat een zorgverlener er zorg voor moet dragen dat de voorziening in elk geval:

- ✓ Veilig, doeltreffend, doelmatig en cliëntgericht verstrekt wordt;
- ✓ Afgestemd is op de reële behoefte van de cliënt en op andere vormen van zorg of hulp die de cliënt ontvangt;
- ✓ Verstrekt is in overeenstemming met de op de professional rustende verantwoordelijkheid, voortvloeiende uit de professionele standaard; en
- ✓ Verstrekt is met respect voor en inachtneming van de rechten van de cliënt.

Juridische grondslag voor het toezicht (vervolg)

De kwaliteitseisen zoals geformuleerd in de Wmo bieden ruimte voor lokale overheden om deze nader in te vullen door middel van de verordeningen en nadere regelgeving.

De regio heeft invulling gegeven aan de kwaliteitseisen door middel van de gemeentelijke verordeningen, nadere regelgeving en contractuele eisen. De kwaliteitseisen in de Wmo en de gemeentelijke regelgeving vormen de grondslag voor het toezicht op de Wmo.

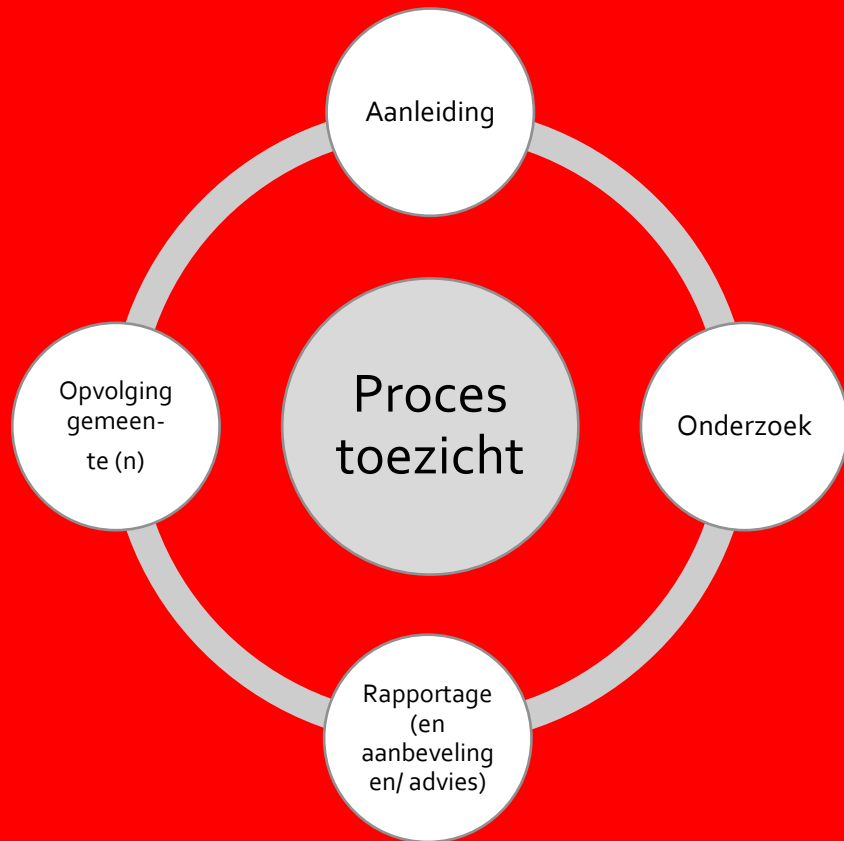
Bevoegdheden toezichthouder

De bevoegdheden van de toezichthouder zijn opgenomen in artikel 6.1 van de Wmo en in de Algemene wet bestuursrecht (Awb). Hierin staat onder andere dat een ieder verplicht is mee te werken aan een onderzoek van de toezichthouder en dat alle gegevens die noodzakelijk worden geacht in het kader van het onderzoek moeten worden verstrekt.

Zie de website www.ggd.amsterdam.nl/toezicht-wmo voor een overzicht van de bevoegdheden van de toezichthouder.

INLEIDING - WERKWIJZE TOEZICHTHOUDER

Calamiteiten- toezicht	<ul style="list-style-type: none">▪ Aanleiding: Reactief, naar aanleiding van meldingen van calamiteiten en geweldsincidenten.▪ Focus onderzoek: Proceskwaliteit van de zorgaanbieder en de mate waarin dit geborgd wordt.
Signaalgestuurd toezicht	<ul style="list-style-type: none">▪ Aanleiding: Reactief, naar aanleiding van signalen. Signalen kunnen afkomstig zijn van een ieder: burgers, professionals, ambtenaren, media, etc.▪ Focus onderzoek: kwaliteit van de ondersteuning met specifieke aandacht voor het deel waar het signaal betrekking op heeft.
Kwaliteitstoezicht	<ul style="list-style-type: none">▪ Aanleiding: Proactief. Op basis van vooraf opgestelde thema's of vraagstukken worden onderzoeken uitgevoerd onder zorgaanbieders.▪ Focus onderzoek: kwaliteit van de ondersteuning op basis van de gestelde eisen.
Thematisch toezicht	<ul style="list-style-type: none">▪ Aanleiding: Proactief. Op basis van een vooraf opgesteld thema of onderwerp wordt één onderzoek uitgevoerd.▪ Focus onderzoek: de werking van het (lokale of regionale) stelsel rondom een bepaald thema.

WAT GAAN WIJ DOEN IN 2021?

1. Calamiteittoezicht
2. Signaalgestuurd toezicht
3. Kwaliteitstoezicht Hulp bij het huishouden
4. Thematisch toezicht op Pgb-gefinancierde zorg

Wat gaan wij doen in 2021? – Calamiteitentoezicht

Op grond van artikel 3.4 Wmo zijn aanbieders verplicht melding te doen van elke calamiteit en elk geweldsincident dat zich bij de verstrekking van de voorziening heeft voorgedaan.

Calamiteiten en geweldsincidenten kunnen zich voordoen en gezien de kwetsbaarheid van personen die ondersteuning ontvangen op grond van de Wmo, is een calamiteit niet altijd te voorkomen.

De toezichthouder richt zich, na een melding, daarom voornamelijk op het lerend vermogen van de aanbieder.

Zie de website van de toezichthouder voor meer informatie over de werkwijze van de toezichthouder na een melding op grond van art. 3.4.

Gaat het om een calamiteit of geweldsincident in een ander verband? Bijvoorbeeld in het kader van de Jeugdwet of Wet Langdurige Zorg? Ga voor informatie en om een melding te doen naar de website¹ van de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd (IGJ).

Wanneer melden?

Bij een niet-beoogde of onverwachte gebeurtenis, die betrekking heeft op de kwaliteit van een voorziening en die tot een ernstig schadelijk gevolg voor of de dood van een cliënt heeft geleid;

Bij een niet-beoogde of onverwachte gebeurtenis waarbij handelen van de cliënt heeft geleid tot een ernstig schadelijk gevolg voor of de dood van een hulpverlener in de uitvoering van zijn hulpverlening, dan wel tot een ernstig schadelijk gevolg voor of de dood van een omstander.

Wist u dat aanbieders van Wmo-voorzieningen online melding kunnen doen?

Op de website van de toezichthouder:

www.ggd.amsterdam.nl/toezicht-wmo

vindt u het online meldingsformulier!

¹ <https://www.igj.nl/onderwerpen/calamiteiten/melding-doen-van-een-calamiteit>

Wat gaan wij doen in 2021? – Signaalgestuurd toezicht

De toezichthouder Wmo is ontvankelijk voor signalen over de kwaliteit van de Wmo.

Deze signalen kunnen afkomstig zijn van een ieder die op een of andere wijze betrokken is bij de uitvoering van de Wmo.

Ook kunnen signalen uit de media een aanleiding vormen voor toezicht.

Afhankelijk van de ernst en zwaarte van het signaal kan een onderzoek worden ingesteld naar de kwaliteit en/of rechtmatigheid. In sommige gevallen werkt de toezichthouder Wmo samen met de Rijksinspectie(s) of andere toezichthouders.

Denk bijvoorbeeld aan een instelling die zorg biedt op grond van de Wmo en de Wet langdurige zorg. In dit voorbeeld werkt de toezichthouder samen met de Inspectie voor Gezondheidszorg en Jeugd.

Zie het afsprakenkader –en draaiboeken² voor de wijze waarop het Wmo-toezicht en de Rijksinspecties het toezicht op elkaar afstemmen.

Wist u dat ook signalen die betrekking hebben op zorg die ingekocht is met een Persoonsgebonden budget bij de toezichthouder Wmo kunnen worden neergelegd?

Signalen kunnen telefonisch of per mail worden neergelegd bij de toezichthouder via:
toezichtwmo@ggd.amsterdam.nl / 020 5555 81

Wat gaan wij doen in 2021? – Kwaliteitstoezicht Hbh

Aanleiding

In 2020 heeft de toezichthouder voor de voorziening Hulp bij het huishouden kwaliteitstoezicht uitgevoerd onder vier aanbieders.

Op basis van de bevindingen heeft de toezichthouder het college van burgemeester en wethouders (B&W) geadviseerd.

De toezichthouder heeft aangegeven of verbetering nodig is en heeft aanbevelingen gedaan om de kwaliteit van de zorgaanbieder te verbeteren. De gemeente bepaalt vervolgens zelf óf en welke actie wordt ondernomen.

Werkwijze en focus

Het kwaliteitstoezicht voor hulp bij het huishouden zal zich in 2021 richten op de eerder in 2020 geconstateerde tekortkomingen. Er zijn tekortkomingen geconstateerd ten aanzien van o.a. (de uitvoering van) het scholingsbeleid, de inhoud van de ondersteuningsplannen, de mate waarin het aanbod aansluit op en passend is bij de behoefte van de cliënt en de inhoud van de meldcode huiselijke geweld en kindermishandeling. Het aantal tekortkomingen verschilt per aanbieder.

In het **vervolgonderzoek** zal gekeken worden naar:

1. De mate waarin eerder geconstateerde tekortkomingen zijn opgelost en inmiddels aan de kwaliteitseisen wordt voldaan;
2. (indien van toepassing) de mate waarin opvolging is gegeven aan de actie(s) vanuit de gemeenten.

Afhankelijk van de kwaliteitseisen die beoordeeld worden, zal de toezichthouder per aanbieder 5-10 cliënten en meerdere medewerkers benaderen. Daarnaast zal waar nodig ook documentonderzoek plaatsvinden.

Wat gaan wij doen in 2021? – Thematisch toezicht Pgb

Aanleiding

Al jaren zijn er vanuit media e.d. signalen over oneigenlijk gebruik, misbruik en fraude van het persoonsgebonden budget (Pgb). Het blijft echter lastig inschatten in hoeverre hier binnen de gemeenten Beemster, Purmerend, Landsmeer, Oostzaan, Waterland en Wormerland sprake van is en of het noodzakelijk is lokaal beleid hierop aan te passen.

Gemeenten dienen zich ervan te vergewissen dat:

1. gelden rechtmatig worden besteed;
2. cliënten vaardig genoeg zijn het Pgb te beheren;
3. ondersteuning die cliënten inkopen veilig, doeltreffend en cliëntgericht worden verstrekt (art. 2.3.6, lid 2, Wmo).

Voor het komende jaar is afgestemd om, vanuit het thematisch toezicht, een 'nulmeting' uit te voeren met als focus:

Hoe ziet het stelsel rondom Pgb's eruit per gemeente en is er reden tot zorg over de rechtmatigheid en doelmatigheid van de Pgb-bestedingen?

Regionaal thematisch toezicht

De toezichthouder houdt sinds 2020 toezicht op 12 gemeenten in de provincie Noord-Holland. Zodoende ligt er een voorstel om één regionaal onderzoek uit te voeren naar de wijze waarop de verschillende gemeenten³ het stelsel hebben ingericht. Het voordeel van één regionaal onderzoek is dat het mogelijk wordt de bevindingen naast elkaar te leggen en zo van elkaar te leren.

³ *Ten tijde van dit schrijven is de toezichthouder nog in afwachting op een reactie van 5 gemeenten. De gemeente Amsterdam maakt geen deel uit van het regionaal toezicht omdat een dergelijk onderzoek reeds heeft plaatsgevonden in de periode 2017-2020.

Wat gaan wij doen in 2021? – Thematisch toezicht Pgb

Steekproef

De toezichthouder trekt een random steekproef onder Pgb-houders om zicht te krijgen op de:

Rechtmatigheid: Is sprake van levering van ondersteuning?

Doelmatigheid: Draagt de ingekochte ondersteuning bij aan de behoefte van de Pgb-houder?

Vaardigheid: Beschikt de Pgb-houder (of diens vertegenwoordiger) over voldoende vaardigheden om het Pgb te beheren?

Door middel van de steekproef beoogt de toezichthouder antwoord te geven op de vraag:

Is er reden tot zorg?

Onderzoek regelgeving

Dit betreft een documentenonderzoek naar de lokale regelgeving op het gebied van het Pgb.

- Welke eisen zijn gesteld per gemeente?
- Waar zitten de verschillen en/of overeenkomsten?

Hiermee beoogt de toezichthouder een gedeeltelijk antwoord te geven op de vraag:

Hoe ziet het stelsel rondom Pgb eruit per gemeente?

Onderzoek proces

Dit betreft een onderzoek naar hoe het proces – van aanvraag tot (her-)indicatie – is ingericht per gemeente en hoe medewerkers die hier uitvoering aan moeten geven, het proces ervaren.

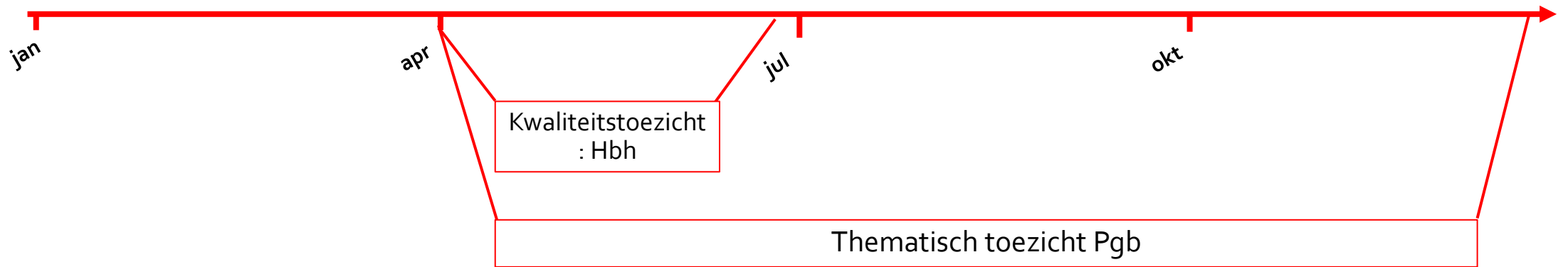
- Wat gaat goed en wat kan beter?
- Wat kunnen de gemeenten van elkaar leren?

Hiermee beoogt de toezichthouder een gedeeltelijk antwoord te geven op de vraag:

Hoe ziet het stelsel rondom Pgb eruit per gemeente?

Tijdslijn 2021

Begroting 2021

Soort kosten	aantal Fte	loonkosten + sociale lasten + overhead	uurtarief	geschat aantal uur (inclusief reistijd)	kosten 2021
Personeel vaste kosten					
Teamleider (schaal 11)	0,17	126.623			21.526
Beleidsadviseur (schaal 12)	0,25	138.916			34.729
Administratieve ondersteuning (schaal 8)	0,11	98.112			10.792
Materieel					
Automatisering					3.000
Overige materiële kosten, o.a. reiskosten					1.500
Digitale toegankelijkheid van jaarplannen, voortgangsrapportages en inspectierapporten ⁴					PM
Totaal vaste kosten per jaar					71.547
Personeel variabele kosten					
Toezichthouder (schaal 10):			€ 128,53	550	70.689
Totaal					€ 142.236

Per gemeente	aantal inwoners	procentueel	kosten
Beemster	9748	7	€ 4.817
Purmerend	80147	55	€ 39.605
Landsmeer	11498	8	€ 5.682
Oostzaan	9755	7	€ 4.821
Waterland	17306	12	€ 8.552
Wormerland	16332	11	€ 8.071
Totaal	144786	100	€ 71.547

⁴ Dit heeft te maken met de WCAG die sinds 23 september 2020 van kracht is. De WCAG regelt dat alle informatie digitaal toegankelijk moet zijn. Facturering vindt plaats op basis van nacalculatie.

Begroting 2021 - vervolg

Activiteiten binnen de variabele kosten (het daadwerkelijke toezicht)	Uren (aantal onderzoeken)	Kosten
Calamiteiten- en signaalgestuurd toezicht*	100**	€128,53 p/u
Kwaliteitstoezicht*		
Hulp bij het Huishouden		
▪ Vervolgonderzoek bij aanbieder	40 (4)	€128,53 p/u
Thematisch toezicht		
(regionaal) Pgb-onderzoek		
• Steekproef	410	€128,53 p/u
• Onderzoek regelgeving		
• Onderzoek proces		
• Rapportage		
Totaal	550	€ 70.689

* Alle toezichtsuren worden op basis van het geldende uurtarief op nacalculatie gefactureerd.

** Dit aantal betreft een schatting van het aantal uren.